EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO
HEZKUNTZA, UNIBERTSITATE ETA IKERKETA SAILA
DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADES E INVESTIGACIÓN

Berritzegune Abando B-01
Tolosa, 6
48002 BILBO
Tlfonoa: 94 410 63 02 Fax: 94 444 96 44
E-mail: b01abando@berrikuntza.net

KLASE-TALDEAN HARREMANAK ETA IKASKETAK HOBETZEKO PROPOSAMENAK

Ikasle ijitoak hobeto eskolaratzeko taldea
Ikasle ijitoak dituzten ikastetxeetako irakasleen mintegia (06/07)
Aniztasun- eta bizikidetza-programa

Estrategiak sustatu behar direla uste dugu, hain zuzen ere honetarako :

- Ikasteko modu bezala, berdinen artean elkarri laguntzeko, eta eskola-jarduerak planifikatzen eta antolatzen lan egiteko, eta ikasteko ohiturak eta teknikak garatzeko.

- Elkarrizketarako eta adostasunerako giro irekia sustatzeko. Giro horretan, taldeari eragiten dioten erabakiak denen artean hartuko dira, eta lankidetza eta elkarreragin positiboak sustatuko dira ikasleen artean.

- Harreman onak sortzen laguntzeko, klase-taldearen kohesioa lortzeko eta denen ekarpenak baloratzeko eta arazoei arreta berezia eskaintzeko.

Hiru helburuok elkarrekin lotuta daudela konturatzen gara. Proposatzen ditugun estrategiekin, aurrerapausoak eman nahi ditugu:

- Elkarreraginen sustapena
- Ikasgelaren batzarrak
- Banan banako tutoretzak

ELKARRERAGINAK SUSTATZEA

Gure abiapuntua da ikasgelako elkarreraginak ikasteko prozesuaren elementu nagusia direla. Taldean ikasten dugu, beste pertsona batzuekin eta euren ideiekin ditugun elkarreraginen bitartez. Elkarreraginen kopuruak eta kalitateak zehazten dute ikasteko prozesua. Horiek prozesuari lagundu egiten diote edo desbideratzen dute.

Hori dela eta, funtsezkoa da berdinen arteko laguntza sustatzea eta elkarreraginak aberastea. Horretarako, kontuan izan behar dugu:

- Eskola ikasteko da
- Gure ametsek presente egon behar dute: itxaropen handiak
- Helburu partekatuak izan behar ditugu
- Ikasteak zentzua eduki behar du
- Familiakoen ekarpenak funtsezkoak dira
- Ikasgelaren antolaketa jorratu behar da, ikasteko giroa sortzeko
- Ikasleak bere ikasketa-prozesua neurtu behar du, eta ikasten duenaz eta oraindik ikasi behar duena jabetu.

Nola sustatu elkarreraginak:

- Ikasle guztiak jagon behar dira (euren atentzioa zentratu behar da, ikasleak mimatu egin behar dira, lagundu egin behar zaie…)
- Eredua eman behar zaie, nola lagundu daitekeen jakiteko galdetu egin behar zaie, zergatiak argudiarazi…
- Nolako ekintza, halako antolaketa-modua erabaki behar da:
  - Bi irakasle ikasgelan (argitu egin behar da 2. irakaslearen lana, helburu argiak jarriz…)
  - Talde elkarreragileak
  - Berdinen arteko laguntza, binakako lana (baliagarriagoa da talde handietan)
- Bikote edo taldeek irizpide jakin batekin (irakaslearenarekin) erabakiko dute, eta noiz behinka aldatzen ahaleginduko dira, paperak estereotipa ez daitezen.

Batez ere ikasteko lan- eta ikasketa-teknikak jorratu behar ditugu, funtsezkoak dira eta:

- Irakurketa
- Laburpenak, eskemak lantzea,…
- Informazioa bilatzea (Internet, liburuak, arazoak,…)
- Koadernoaren eta lanen ordena
- Norbere buruari galdetzea eta erantzutea
- Eragiketen arrazonamenduak
- Agenda: norberarena eta ikasgelarena
- Denbora planifikatzen jakitea
- Buru-kalkulua: trukuak bilatzea
- Zentzuz memorizatzea
- …

IKASGELAKO BATZARRAK

Ikasgelako batzarra tresna erabilgarria da, tutoretza-lana garatzeko eta ikasgela-taldearekin ildo hauek jorratzeko:

- Elkarrizketarako eta adostasunerako giro irekia sustatzea. Giro horretan, taldeari eragiten dioten erabakiak denen artean hartuko dira, eta lankidetza eta elkarreragin positiboak sustatuko dira ikasleen artean.
- Harreman onak sortzen laguntzea, ikasgela-taldea batzeko, eta denen ekarpenak baloratzeko.
- Gatazka-egoerak era positiboan lantzea

Teknika bat da, ikasleek parte har dezaten ikasgelako bizitzan eta elkarrizketan oinarritutako ikasketan (ondo adierazteko eta entzuteko gai izan behar dute-eta inoren ikuspuntuak onartzeko,…)

ALDEZ AURRETIKOAK

Oinarri-oinarrizkoa da ikasleek jakin dezatela (eta egiazta dezatela) iritziak inongo kezkarik gabe eman ahal dituztela eta euren ideiak kontuan hartzen direla ikasgela-taldean.

Hori dela eta, argi egon behar du zein gai ezin den negoziatu (ikastetxearen eta ikasgelaren oinarrizko funtzionamendu-arauak, esaterako) eta zeren gainean egin daitezkeen hobetzeko proposamenak.

Inportantea da den-denek parte hartzea. Hortaz, ikasgelako batzarrekin hastean, ondo legoke animatzeko teknikak erabiltzea:

- Era honetako kartelak jarri daitezke: “zorionak ematen ditut/dizkizut”, “kritikatzen dut” “proposatzen dut”,… . Horrela, ikasgelako funtzionamenduari eta bizitzari buruz dituzten ideiak idatzi ahal dituzte ikasleek eta irakasleek.
- Iradokizunen postontzia
- Gustura egoteko eta ikasteko izan nahi genukeen ikasgela “asmatzea”: zer gustatzen zaigun / zer ez zaigun gustatzen edo zer hobetu nahi genukeen

JORRATU DAITEZKEEN GAIAK

- Ikasgela antolatzea: altzariak, dekorazioa, materialak…
- Taldeak garatuko dituen ekintza “bereziak”: lanak, bisitak, irteerak, jaiak,…
- Izandako arazoak (jazarpenarekin edo indarkeriarekin zerikusia badute eta “biktimak” nahi badu: bestela, pribatuan landuko dira)
- Ikasgelako bizitza hobetzeko iradokizunak (eta ikastetxearen bizitza hobetzeko iradokizunak, horiek bideratzeko aukera badago).
- Delegatuak proposatutako gaiak (ikasgelako delegatuen batzarra edo batzordera dagoenean)

Landu beharreko gaien arteko oreka garrantzitsua da: arazoak eta konponbideak (ez da kexen zerrenda egitera mugatu behar…) eta egin beharko liratekeen kontuei buruzko iradokizunak. Eta kontuan izan behar da batzarrak ez direla egokiak “errieta emateko”.

METODOLOGIA-ARAUAK.

Hainbat prozedura daude ikasgelako batzarrak antolatzeko, baina komenigarria da ikasleak honako hauek prestatzen ohitzea:

- Gai-zerrenda. Aurretik ezagutu beharko dute, eta, ahal dela, ez diete beti gai berei ekingo eta/edo ez dira kexetara mugatuko. Ikasgelan orri bat egon daiteke, jorratu nahi diren gaiak astean zehar idazteko.

EGUNA	GAIA	NORK AURKEZTUA

- Batzarra hasi aurretik, moderatzailea (hizpidea emateko) eta idazkaria (akordioak idatziz jasotzeko) izendatuko dira. Lehen Hezkuntzan ere hori egiteko gai dira. Dena den, hori ez da beharrezkotzat jotzen edo irakasleek bereganatzen dute lan hori. Hala ere, hori egitea inportantea da, ikasketa garrantzitsua da eta.

- Komenigarria da karguok txandakatzea, denek izan dezaten ikasteko aukera eta, horrela, lan horretan ari diren lankideak errespeta ditzaten.

- Garrantzitsua da ikasgelaren ohiko dinamika aldatzea: zirkuluan esertzea edo beste aldaketaren bat txertatzea.

- Gaiak lantzeko, talde elkarreragileen teknika erabiltzeak ikasleei lagundu egiten die parte hartzen eta gaiak sakontzen. Hiru jarduera prestatuko dira onartutako gaiak taldeka jorratzeko. Horrela, batzarrean taldeetan landutako gaiak jorratuko dira, eta ikasleek gehiago parte hartuko dute batzarrotan.

- Malguak izan behar dugu denbora kontrolatzerakoan. Ez dugu zurrunak izan behar gai bakoitzarentzat finkatutako denborarekin, eta ez da denbora "galdu" behar gaiei bueltak ematen (nagusiok ere sarritan egiten dugu hori)

- Inportantea da akordioak lortzea, baina beti adostasunez erabaki behar da (azken errekurtsoa bozketa izango da). Bestetik, kontuan hartu behar da beti ez dela den-denean ados egon behar. Arazo bat konpontzeko ikuspuntu desberdinak ezagutzea nahikoa izan daiteke (esate baterako, nola hartu apunteak…)

- Gai bat lantzeko, aurretik informazioa izan behar bada, inportantea da hasieran ematea eta une hauek bereiztea: informazioa – eztabaida – proposamenak – erabakiak

BANAN BANAKO TUTORETZAK

Tutore-lana garatzeko ez da nahikoa ikasleei buruz hitz egiteko bilera asko programatzea. Ikasle bakoitzarekin hitz egiteko denbora hartu behar da, honako hauek lortzeko:

- Ikasleak hobeto ezagutzeko
- Euretariko bakoitzaz itxaroten duguna jakin dezaten.
- Eurei entzuteko
- Ikasteko prozesuetan lagundu diezaiegun
- Arazoak konpontzen lagundu diezaiegun
- …

Elkarrizketak programatu behar ditugu ikasleekin banan-banan hitz egiteko, eta gai horiek modu antolatuan lantzeko.

Ikasgela batzuetan ikasle asko daude. Beraz, ikasgela horietako tutoreek ezin dute laguntzarik gabe egin hori. Hori dela eta, lan hori egiteko , ikastetxean erabil daitezkeen giza baliabideak (espezifikoak, beste ikasgai batzuetako irakasleak, laguntza-irakasleak…) antolatuko ditu irakasle-aldeak . Horrela, ikasle guztiek izango dute beren tutorea (esan gabe doa ikasle bakoitzetik hurbilen dagoen pertsona bilatuko dela).

Gure ustez, elkarrizketa horiek hilero egin behar dira. Dena den, premien (sarriago) eta aukeren (gutxienez hiru hilerik behin) arabera moldatuko dira.

Horretarako erabiliko diren orduak hitzartu egin beharko dira, eta ikastetxe bakoitzak erabakiko du noiz erabili: ikastorduetatik kanpo (atsedenaldiak, jantoki-orduak) irakasleek libre duten denboran, nahiz eta klaseko tartetxo bat "galdu" behar izan…

Mesedegarria da umeko jarraipen-fitxa bat izatea eta bertan informazio adierazgarria jasotzea: hartutako erabakiak, landu beharreko premiak, gainditu beharreko zailtasunak eta hobetzeko bideak.

Lehengo bileran argi geratu behar du tutorearen zeregina izango dela haurrari laguntzea, aholkuak ematea, animatzea….Adinaren arabera, ikaslea izango da bere errealitateari buruzko lehen "berriemailea", berak aurkeztuko familia dio tutoreari,… Horrez gain, ikastetxearen agiriek, beste irakasle batzuek eta abarrek eskaini ahal diguten informazio adierazgarria ere jasoko da.

METODOLOGIA-ARAUAK

- Elkarrizketa da, eta ez "galdeketa"… Galderek irekiak izan behar dute (ez baiezko/ezezko hutsa eskatzen dutenak) eta jorratutako gaien "zergatiak" eskatu behar dituzte.
- Garrantzitsua da eskola-lana ikasgaika edo arloka birpasatzea, eta ondo doakiena kokatu behar da; era berean, zailtasunak antzeman eta, gainditzeko, planak egin behar dira, batez ere zailtasun instrumentalak gainditzeko.
- Funtsezkoa da hitz egitea zelan ikusten duten beren burua klase desberdinetan (ez bakarrik zelan ikusten dituzten irakasleak ikasleak, nahiz eta hori ere aztertu).

- Harremanei eta elkarbizitzari buruzko gaiak ere landuko dira. Hori gorabehera, ez dira ikasgaiak alde batera utziko, lehentasuna dute eta.
- Gai pertsonalak lantzerakoan, kontu handiz ibiliko gara. Izan ere, ez ditugu landuko, lagundu edo ezer proposatu ezin badiegu.
- Mesedegarria da autokontrolerako tresnak izatea: agenda, koadernoak, kontratuak,…

HASIERA-FITXA
Ikasleen daturik inportanteenak, ezagutu beharrekoak, jasotzeko fitxak dituzte ikastetxe guztiek.

JARRAIPEN-FITXA EGITEKO PROPOSAMENA

Izena _____ Eguna _____

Asistentzia y puntualtasuna:
_____

ARLOAK Ikasgaiak	**Arloa gustatzen zait**	**Azalpenak ulertzen ditut, adi nago eta, behar dudanean, galdetzen dut. Bizkor hasten naiz lanean**	**Lanak amaitu eta etxek olanak egiten ditut**	**Material a daukat eta ekarri egiten dut**	**Agenda erabiltzen dut, etxeko lanak, lanak… jasotzeko**	**Zein zailtasun dudan**	**Nola hobetu**
HIZKUNTZA							
MATEMATIKA							
EUSKARA							
INGELESA							
INGURUNEAR EN EZAGUERA							
PLASTIKA							
GORPUTZ-HEZIKETA							
MUSIKA							
…							
…							

Daukan laguntza/ laguntza nork ematen dion: (liburutegi baimendua, PTren laguntza, eskolaz kanpo laguntzeko tailerrak, udalarenak edo beste erakunderen batenak…)
Zein ikasgai/arlo lantzen dituzu?
_____

Hartutako erabakiak edo konpromisoak:
_____
_____
_____